

NA-914

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

April / May – 2003

Psychology : Paper - VI

(Advanced General Psychology) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નનો જે કમ દર્શાવ્યો હોય તે જ કમ ઉત્તરવહીના હાંસિયામાં દર્શાવો.
(૩) ઉત્તરો પ્રસ્તુત અને મુદ્દાસર હોવા જોઈએ.

૧ નીચેના પેટાપ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના ઉત્તરો આપો : ૧૪

- (અ) મનોવિજ્ઞાનના વૈચારિક અભિગમો બતાવી ગમે તે એક અભિગમ વિગતવાર સમજાવો.
(બ) મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રયોગ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કઈ રીતે કરવામાં આવે છે તે સમજાવો.
(ક) તાદાત્મ્ય એટલે શું ? તાદાત્મ્યને અસર કરતાં ઘટકો ચર્ચો.
(ડ) તરુણાવસ્થાના સંદર્ભમાં જાતીય-વિકાસ અને જાતીય-ધોરણોની ચર્ચા કરો.

૨ પ્રત્યક્ષીકરણ એટલે શું ? પ્રત્યક્ષીકૃત સાતત્યના વિવિધ પ્રકારોની વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

૨ ચેતન એટલે શું ? ચેતન પર અસર કરતાં વિવિધ મનો-ઔષધો જણાવી “ખિન્નતા-પ્રેરક ઔષધો”ની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ શાસ્ત્રીય અભિસંધાન એટલે શું ? શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના નિયમોની સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

૩ સ્મૃતિ એટલે શું ? સ્મૃતિ સુધારણાના ઉપાયો ચર્ચો. ૧૪

૪ વ્યક્તિત્વની વ્યાખ્યા આપી વ્યક્તિત્વ પરત્વેનો “સામાજિક શિક્ષણનો અભિગમ” ૧૪
સમજાવો.

અથવા

૪ પ્રેરણાની વ્યાખ્યા આપી પ્રેરણા અંગેનો “મનોવિશ્લેષણવાદી સિદ્ધાંત” સમજાવો. ૧૪

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) ચિકિત્સાત્મક અને સલાહનું મનોવિજ્ઞાન

(બ) અતીન્દ્રિય પ્રત્યક્ષીકરણ

(ક) પ્રબલનનો સિદ્ધાંત

(ડ) સર્જનાત્મક સ્મરણ

(ઈ) ભાષા શીખવાની પ્રક્રિયાઓ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate full marks of the question.
(2) Write the same question number in the question paper.
(3) Answer must be precise and relevant.

1 Answer any **two** of the following sub-questions : **14**

- (a) State the conceptual approaches to psychology and explain in detail any one of them.
(b) Explain as to how the experimental method is utilized in psychology.
(c) What is identification ? Discuss the factors affecting identification.
(d) Discuss sexual development and sexual standards that take place during adolescence.

2 What is perception ? Explain in detail various types of perceptual constancy. **14**

OR

2 What is consciousness ? Mention the various types of psychoactive drugs that influence consciousness and discuss in detail effect of "Depressants". **14**

3 What is classical conditioning ? Explain the laws of classical conditioning. **14**

OR

3 What is memory ? Discuss ways of improving memory. **14**

4 Define personality and explain the "Social-learning approach" to personality. **14**

OR

4 Define motivation and explain "Psychoanalytic theory of motivation". **14**

5 Write short notes : (any **two**)

- (a) Clinical and counselling psychology
- (b) Extra-Sensory Perception (ESP)
- (c) Principle of reinforcement
- (d) Constructive memory
- (e) Learning process of language.
